harimiseks (1922, II tr. 1926), *Jutustusi kodumaa ajaloost. Algk. IV õppeaasta* (1929, II tr. 1930), *Eesti ajalugu ühenduses üldajalooga. Algk. V õppeaasta* (1929), sama, VI õppeaasta (1930). — Alal. asuk.: Tartu.

ADAMSON, Mihkel, põllumees. Sünd. 25 XII 1863 Vana-Vändra v. Pärnum.; vanemad — saunikud Jüri A. ja Kai (Tõnisman); abielus Maia Adamberg'iga 1885. a-st. — Õppis Vana-Vändra Kadaka v.-k. 1874—76, Vändra klk.-k. 1876—79, mil lõpetas selle. — Pidas ühes isaga mõisa renditalu 1879—1885 ja siis iseseisvalt majapidamist juhtides 1885—95; ostetud Arju talu pidaja Kaisma v. 1895. a-st; arendanud talumajandust ja kultiveerinud maid, eriti soomaad; saanud sooparanduse ja karjakasvatuse eest mitmeid kõrgemaid auhindu ümbruskonna põllum. s-idelt. — Juhtivalt osa võtnud Kaisma ja Kärgu majandusl. org-ide asutamisest ja tegevusest; pikemat aega Kärgu har.-s-i juh. l.; Kaisma vallavanema abi 1902—06, v.-vanem 1909—13; praegu tegev mitmes kom-is; Kaisma v. põllum. kogu esim. 1919. a-st ja saadik kõigil üleriikl. kongressidel. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Arju t. Kaisma v.

ADAMSON, Peeter, õpetaja. Sünd. 6. XII 1885 Holstre m. Viljandim.; vanemad — rätsep, pärast põllutööline Jaan A. ja Ell (Allast); abielus Julie Raabe'ga kuni a. 1909 (†), Amalie Arus'ega 1916. a-st. — Õppis Holstre Pirmastu ja Pulleritsu v.-k. 1894—97, Paistu klk.-k. 1897—1901, Tartu õp.-sem. 1901—05. — Õp. Vastemõisa 2-kl. min.-k. 1905—11; juh. Kärstna 2-kl. min.-k. 1911—19; tagandati saksa okupatsioonivõimude poolt ametist ja saadeti Irboska lähedale vangilaagrisse; Viljandi linna III (end. IV) algk. juh. 1919. a-st, andes ajuti tunde Viljandi keskk-ide alam. klassides. — Kogu oma õpetajaksolemise ajal osa võtnud s-ide ja org-ide tegevusest; Vastemõisa Noorsoo S-i asutajaid, olnud tegev s-i juhatuses, näiteseltskonnas, laulu- ja muusikakooris; Kärstna har.-s-i asutajaid ja mõnda aega s-i esim. ja näitejuht; olnud ka tarvit. üh-se eestseisuses; Õp. Keskliidu asutajaid; Viljandis juhtival kohal maakonna õp. liidus, Viljandim. Õp. Liidu kooperatiivis „Õpistu" j. m.; Õp. Liidu asemikkudekogu ja juh. l. 1917. a-st; Sakalamaa Ühispanga nõuk. l. 1929. a-st; tegev veel mitmes kohalikus s-is. — 1917. a. töötanud tööliste esindajana vallavolikogus ja toitluskomitees. Viljandi linnavolikogu l. sots. rühma esindajana 1921. a-st, linna har.-nõukogu l. 1920. a-st; lühikest aega Riigikogu l. sots.-dem. nimekirja järgi 1923. — Alal. asuk.: Viljandi.

ADAMTAU, Jakob, õpetaja ja sporditegelane. Sünd. 3. VII 1893 Suigu v. Pärnum.; vanemad — töölised Jaan ja Elisabeth A.; abielus Helene Tasasega 1916. a-st. — Õppis Suigu v.-k., Sindi klk.-k., Taali min.-k.; lõpetas võimlemisõp. kurs. Riia õpperingk. juures 1917; õppis Pärnu õhtureaalk. 1921—22; täiendanud oma haridust eraviisil, õp. ja muil üld- ja erikurs. (kehakultuuri alal) kodu- ja välismail. — Hakkas varakult teotsema spordiga; teenis laeval 1910 ja juhuslikel aladel 1910—14; oli õp. Kilingi klk.-k. 1914—15; sõjaväeteen. 1915—16; võimlemisõp. Pärnu k-es 1917 ja Kubanimaal 1917—20, elades kaasa sealsed kodusõja heitlused; võimlemisõp. Pärnu keskk-es 1920—24; kehakultuuri instruktoriks E. Karskusliidus 1924—29; tagavara-õp. Harjum. 1929/30. Tegev Tartus 1930. a-st. — Korraldanud hulga üldharidusl. ja võimlemiskursusi; pidanud palju kõnesid ja loenguid hariduse, spordi, karskuse j. m. küsimusist; asutanud rea org. — Avaldanud raamatu *Vabad mängud ja sport* (1922) ja paar brošüüri; teinud kaastööd ajalehtedele. — Alal. asuk.: Tartu.

ADER, Jaan, põllumees. Sünd. 15. VIII 1864 Kavastu v. Tartum.; abielus Leena Nihveldt'iga 1894. a-st. — Õppis Tartu linna vaeslaste-algk. 1872—75 ja T. II algk. 1875—76; rätsepa õpilane maal 1878—81 ja iseseisva rätsepana 1881—93; lühemat aega kõrtsimees; siis Uue-Otsa t. omanik ja tegelik põllumees 1895. a-st, olles vahepeal kaupmees 1897—1909. — Kavastu-Koosa vabat. tuletõrje s-i asutajaid 1899 ja esim. 1905—08, 1910—13, 1915—21, s-i aul. 1925. a-st; Kavastu ühistegeliste org-ide asutajaid ja neis pikemat aega juhtivatel kohtadel. — Alal. asuk.: Uue-Otsa t. Kavastu v.

ADOFF, Ferdinand Gustav, arhitekt. Sünd. 24. V 1890 Roela v. Vi-